

تاثیر پخش سیلاب بر برخی عناصر کم مصرف و پتاسیم در خاک شنی گربایگان فسا

غلامرضا رهبر و آهنگ کوثر*

چکیده: کمبود ظاهری آب در مناطق خشک دنیا از مهمترین عوامل رکود به شمار می‌رود. شگفت اینجاست که بسیاری از همان مردم آسیب دیده از خشکی را سیل برده و زیان‌هایی بسیار را بر آنها وارد می‌سازد. با آنکه گسترش سیلاب نخستین روش آبیاری بوده و بیش از ۵۰۰۰ سال از قدمت آن می‌گذرد، تحقیقاتی بسیار اندک درباره این روش صورت پذیرفته است. آب و خاک دو منبع اصلی هستند که نگهداری و بهره‌وری بهینه از آنها پایه تداوم زیست ما در کره خاکی می‌باشد. هر چند با گذشت هزاران سال بسیاری از جنگل‌ها و مراتع ارزنده ما از بین رفته‌اند، لکن خوشبختانه آنچه از خاک ما در کوهپایه‌ها و دشت‌ها بجای مانده قابل آباد کردن است. آبرفت‌های درشت دانه گنجایشی افزون بر پندار را برای انبارش آب فراهم آورده‌اند. آنچه مسلم است تخریب‌های زمین ساختی حوضه آبخیز بیشه‌زرد که عمدتاً از آهک رس‌های آغاچاری تشکیل یافته‌اند، و حمل آنها به وسیله سیل و نهایتاً رسوبگذاری در دشت و از جمله مجموعه پخش سیلاب ایستگاه تحقیقاتی کوثر موجب بروز پاره‌ای تغییرات در خواص خاک شده است. تجزیه‌های شیمیایی نمونه‌های یک تا سیزده سال ته نشست‌ها موید تغییراتی در غلظت K و Fe, Mn, Zn, Cu در مقایسه با مناطق شاهد است.

*- کارشناس و استاد پژوهش مرکز تحقیقات منابع طبیعی فارس.